

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős és kesztő:
BILKEI ZRENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdökben.

A jegyzők napja.

A Fejérmegyei Jegyzők Egyesülete, a fejérmegyei jegyzők ügyeinek gondozója, élő szerve, tegnap tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés, mely teljes bepillantást engedett a vármegye jegyzői karának szociális életébe, méltánylandó törekvéseibe, felölelte mindazokat a kérdéseket, melyeknek megoldását várják a jegyzők viszonyaik javulását, állásuk becsületét, jogkörüknek, mely az alkotmányos jogoknak is szilárd letéteményese, sértetlen biztosítását.

A közgyűlésen határozott, erőyes szavak hangzottak el a jegyzői pálya becsületének érdekében, Fejérvármegye érdemes jegyzői kara, mint az alkotmányos jogok őre a jegyzői joghatóság autonómiaja felett, határozott állást foglalt a ki-nevezési rendszer ellen, mellyel a vármegye olyan jegyzőt küldhetne a falu törvénytestületének élére, akinek személye távol állana a néptől, a nép ügyes-bajos dolgától, a közjó szolgálatán ütne csorbát.

A közgyűlés hiven visszatükrözte azt az eleven, intenzív munkát, amely a vármegye jegyző-testületének sajátja: a nép anyagi és szellemi javainak előmozdítása, szociális életének irányítása. A jegyzői kar, a mint a vármegye egyik legtekintélyesebb jegyzője megjegyezte, hiven ör-

ködik afelett, hogy a hazátlan szociáldemokrata törekvések ne üssenek tanyát a nép becsületén magyar lelkében.

A vármegye jegyző karának nemes törekvéseit tisztelni tudjuk és ezekhez a törekvésekhez mi szívesen adjuk támogatásunkat.

A közgyűlést, mely ez alkalommal a megyeház nagytermében folyt le, d. e. 10 órakor nyitotta meg Szabó Sándor csákvári jegyző, egyesületi elnök. Rövid, tetszéssel fogadott megnyitójában rámutatott azokra a nagyfontosságú feladatokra, amelyeknek tárgyalására a jegyzői kar összeült.

Az orsz. központi egyesület tárgyalásának menetéről Ferenczy János főlel jegyző, az egyesület főjegyzője olvasta fel az elnök jelentését, amelyet tetszéssel vett tudomásul a közgyűlés.

Az elnöki jelentés beszámolt a múlt év eseményeiről is és sajnálattal említette meg, hogy a múlt évben pályamunka nem érkezett be. Az elnöki jelentéshez Balogh Gyula, az egyesület alelnöke szolt hozzá, figyelmébe ajánlván az egyesületnek, hogy ezután a pályázat megválasztását bizza a tagokra, így bizonyára munkálkodni fognak a tagok.

Az országos jegyzői egyesület indítványt terjesztett be aziránt, hogy a közmunka mulasztókat a váltásdíj kétszeresének megfizetésében elsőfokón a község előjárósága marasztalja el. Az indítványhoz hozzászolt Szűts Károly verebi jegyző, aki amellet foglalt állást, hogy a központi egyesület előterjesztését ejtse el a közgyűlés. Ennek a pontnak keresztülvitele csak tetézná a jegyző gondját s ezzel ismét odiumot venne magára. Szabó Sándor egyesületi elnök

felszólalására — aki azt hangoztatta, hogy a közérdek sokat nyer az előterjesztés keresztül vitelével — 28 szavattal 16 ellenében elfogadták a központ indítványát.

Az Erzsébet Segítő Egyesület alapszabályait ezuttal nem vette tárgyalás alá a közgyűlés. Amellet foglalt állást, hogy az eddigi közgyűlési határozat mellet megmarad.

Az Árvaház és Segítő Egyesület alapjának megteremtésére határozatba ment, hogy minden jegyzői irodában gyűjtő perselyt állítsanak fel. A gyűjtő perselyek előállítására a központi egyesület fogják megkeresni.

A pénzügyminiszter új törvénytervezetet készített az adóreformra, amely sok tekintetben hiányos, sőt hátrányosabb a régi adózási törvénynél. Az egyesület felkéri a megye országgyűlési képviselőit, hogy a törvénytervezet parlamenti tárgyalása alatt mutassanak rá a tervezet hiányaira és gyengéire.

Nagykütküllő vármegye jegyzői egyesülete egy közigazgatási encyklopédia összeállítását hozta javaslatba. Az egyesület pártfogolja az indítványt. Kívánatos, hogy a különböző községi szabályrendeletek összegyűjtessenek, hogy mindenkor készen állhassanak a jegyző betekintésére.

A zemplénmegyei egyesület átiratot intézett, hogy a F. J. E. is szorgalmazza a jegyzők részére kiadandó félfaru vasuti jegyet. Szabó Sándor elnök indítványt fogadták el, mely szerint külön mozgalmat nem indít az egyesület, a félfaru jegyek megszerzését rábízzák az országos egyesületre.

A közgyűlés legfontosabb pontja a belügyminiszterhez küldendő emlékirat tárgyalása volt. Az emlékirat az ország jegyzői karának hosszú évek tapasztalataiból vett serelemet és kívánalmait foglalja össze s a jegyzők szociális helyze-

Nyiratkozás.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Hárman voltak, három kis fiú. Az utcasarkon álltak és látszott rajtuk, hogy maguk sincsenek tisztában azzal, hogy mihez kezdenek. Az egyik apró gömbölyű és lenszöke; a másik kettő sovány csontos képű gyerek, ezek testvérek. Kettő a tizedik, egy a tizenegyedik évében, első gimnázisták mind a hárman. A gömbölyű szemük sóvárogva függ a szemközt levő cukrász kirakatán. A sovány gyerekek egyikének aggodalmas az arckifejezése és folyton azt ismétli.

— Meglátjátok, hogy baj lesz! Az öccse könnyelmű fiú, a legártatlanabb arccal erősíti, hogy nem kell félni: majd jut is marad is. Mind a három fiúnak a zsebében van tizenöt krajcár, amit azért kaptak, hogy a hajukat Bibor urnánál, a város egyik borbélyánál lenyírassák. Ha a Rókus közön mentek volna, már ott is volnának, sőt talán már dús fűrtjeik fele a földön göndörödne — de ők a fútcát választották; talán azért, mert sok volt az idejük, vagy mert szépen sütött a nap. De az sem lehetetlen, hogy az ördög munkája volt, neki vannak ugyanis olyan

pillanatai a mikor a kis embereket akik még ártatlanok és tapasztalatlanok: kisértésbe hozni igyekszik.

Mert hisz' kis fiúk, a kiknek nyiratkozásra ugyan — de tizenöt krajcár csörög a zsebekben: és egy cukrászbolt csábító ablaka elé kerülnek. Az egyik azt mondja, csak ugy, véletlenül:

— Habos... és átpislog a tuloldalra.
— Az ám! — böki rá a másik, — hármat is kapnál a pénzedért...

— Gyertünk nyiratkozni mondja az idősebbik sovány fiú — és elfordítja a fejét.

A kis gömbölyű sóhajt egyet. A fiatalabb sovány meg ravaszul mosolyogva jegyzi meg.

— És ha nem muszájna nyiratkozni...
— De muszáj! — vág közbe szárazon és elindul. A gömbölyű érdeklődik:

— És hogyan gondolod, hogy nem muszájna?...

— Van a Bibornak egy fia, az az én barátom.

A nagyobbik megáll; izgatottan forgatja markában a pénzt.

Mit akartok a Bibor fiával? kérdezi. Ez az a borbélyinas ugye-e?

— Borbély inas!... És azért tud ám már nyírni.

— Tud nyírni! ismétli bambán a kis gömböc és látszik, hogy nagyon nehezen találja az összefüggést.

Az idősebb összeráncolja a homlokát; ugy látszik, megingott a határozottsága, mert közelebb lép.

— Azt gondolod, hogy az olcsóbban megnyírna?

— Olcsóbban? Ingyért, ha mondom. Legfőlebb visznék neki is egyet.

— Habost?

— Nagy krém pitét... És nekünk még mindig marad nyolc.

— Kettőt adunk Bibornak.

— Jó.

Az első habost már kiélvezte az idősebb sovány. Nézegeti a másodikat és aggódni kezd.

— És igazán azt hiszed hogy a Bibor fiú meg tud nyírni?

— Hát miért ne tudna? Szappanozni is tud...

A kis gömböc nem tud beszélni; teli van a szája.

A Bibor gyereket előhívják. Először nem érti a dolgot — a két habos minden megnagyráz. Jó. Mindjárt itt lesz. És jön is a nagy olló-

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

FJNb00000161

tének javítása céljából a vármegyék jegyzői egyesületei után országos mozgalmat indít. Az emlékirat főbb pontjai: a jegyzői fizetés minimuma 2400 korona legyen, a segédjegyző 1600 korona fizetésben részesüljön. A magán munkálalókat amelyekre ki akarnak venni a jegyző kezeiből, díjazásban részesüljenek a községi jegyzők. Ezáltal a nép is megmenekszik sok ügyvédi költségtől. A jegyző minden évben 6 heti, segédjegyző 1 hónapi szabadság időben részesüljön. Az emlékirat tervezet eltörölni kívánja a választási rendszert, kinevezési rendszer mellett foglal állást. A jegyzői tekintélyt erősíti, emelést is kívánja az emlékirat. Állást foglal amellett is, hogy a jegyző fegyelmi tekintetben független bíróság alá tartozzék.

Ehhez a röviden vázolt emlékirathoz Balogh Gyula, tabajdi jegyző figyelemreméltó módosítást nyújtott be. Nagy tetszéssel fogadott, hosszabb beszédben fejtegette, hogy az emlékirat lényeges javulást mutat a multhoz képest, de vannak hibái is, amelyekre nézve azt indítványozza, hogy a Fejérmegyei Jegyzők Egyesülete velük szemben más álláspontot helyezkedjék s ennek az álláspontnak az országos gyűlésen érvényt szerezzen. Az emlékirat a kinevezési rendszert akarja életbe léptetni. Ez ellen állást kell foglalniuk a jegyzőknek. A kinevezési rendszer a község autonóm jogán, útne csorbát, a községre olyan jegyzőt küldene, aki vele együtt nem ért, együtt nem érez, ami a közigazgatásnak, a község jólétének veszélyeztetésével járna. Másrészt pedig a pályázni kívánó jegyzőt sok kilencelésnek tenné ki, végig kellene járnia a törvényhatóság tagjait. A jegyzők nyugdíj ügyének rendezéséhez is megvizsgálják megjegyzéseket fűzött Balog Gyula. Több vármegye jegyzői karának még most sincs nyugdíj alapja, az emlékirat azt tervezi tehát, hogy az állam adjon nyugdíj alapot. Ismét az autonóm jogok sérelmével járna ennek a kívánságnak teljesülése. Másrészt pedig méltánytalanságot is foglal magában. Az állam által létesített nyugdíj alap megalkotandó azokat a hanyag vármegyéket, amelyek a nyugdíj alap létesítését elmulasztották, azokat a vármegyéket pedig, amelyek sok áldozatot hoztak a nyugdíj alap előteremtésére, meg rövidítene, elvenné a már létesített nyugdíj-alapot.

Iró Bálint, velenczi segédjegyző az emlékirat tervezet ellen. Azt kívánja, hogy a fegyvergyakorlatra behívott jegyzők fizetése katonai szolgálatok idejére is kiterjesztessék és hogy a segédjegyzői cím „aljegyzői” címmel helyettesítsék. Az indítványhoz hozzászóltak Sipos Andor, Gerőfy Gyula, Varjas Elemér, Balogh Gyula, Szabó

Sándor, Reichenbach György és Marton György. A két indítványt egyhangulag elfogadták.

A folyó hó 7-8-án tartandó országos jegyzői gyűlésre Szabó Sándor, Balogh Gyulát, Andocsy Perencet és Iró Bálintot küldötte ki az egyesület.

Az egyesület hosszú, szorgalmas munka árán 150,000 korona nyugdíjalapot létesített. Nyugdíj szabályrendeletét felterjesztették jóváhagyásra a belügyminiszterhez. Az emlékirat tervezete azonban vesztélyesíti a nyugdíj szabályrendelet jóváhagyását. Az egyesület evégből küldöttségileg keresi fel a belügyminisztert, hogy a nyugdíj szabályrendeletet hagyja jóvá. A küldöttséget az egyesület felkeresésére a megye országgyűlési képviselői vezetik, akikhez Eszterházy Móric gróf, főkezebebesi országgyűlési képviselő is csatlakozik.

A közgyűlés tárgysorozata ezzel kimerült. A közgyűlést kedélyes bankett követte a Litzkowitz-vendéglőben, amelyen számosan vettek részt.

A modernizmus.

(Folytatás.)

A modernizmus tévedései közé tartoznak: Krisztusnak távoztól sem volt szándékában egyházat alapítani, sőt ellenkezőleg, az ő felfogása szerint a mennyek országa a világ végével együtt már-már elközelgő volt. Az egyház alkotmánya nem változhatatlan, ellenkezőleg a keresztény társadalom Simon Péterrel soha nem is gyanított, hogy Krisztus őt felsőbbiséggel ruházta föl egyházában. A római egyház nem az isteni gondviselés rendelkezéséből, hanem tisztán politikai okok összejátszása folytán lett valamennyi egyház fejévé. Az egyház úgy a természeti mint a teológiai tudományok haladásával szemben elenségesen viselkedik. A keresztény tan kezdetben azonos volt a zsidó tannal. Az egyház nem képes megvédelmezni az evangéliumi etlikát, mivel megalkotottan ragaszkodik a mai haladással össze nem egyeztethető változhatatlan tanokhoz. És éppen ezért a tudományok haladása meg kívánja, hogy módosítsuk a keresztény tannak az Istenre, teremésre, kinyilatkoztatásra, a megtestesült Ige személyre, a megváltásra vonatkozó felfogását, mert a mai katholicizmus nem egyeztethető össze a valódi tudománnyal, ha csak át nem alakítjuk valami dogmáitán kereszténységé, vagyis tág és szabadelvű protestantizmussá.

Ime, hogy kibúj a zsa és zsákból! A modernizmus tulajdonképpen a céja tehát nem megmenteni, nagyvá és hatalmassá tenni a ka-

tholicizmust, hanem átformálni egy tág és szabadelvű protestantizmussá! Evolucionista tételeik legnagyobb részét — mint láttuk — a már századokkál megcáfolt, elítélt protestantizmusból kölcsönözték s csak súlyosbítja vétküket, hogy protestáns elveket valva a kath. egyház híveinek szolgáinak, sőt jóakaróinak vallják magukat.

Valóban nem csoda, ha végre Szentséges Atyánk is fölemelte ellenök tiltakozó és kárhoztató szavát, hogy ebben a Pascendinek nevezett fenséges s a legistább keresztény bölcseséggel s igaz tudománnyal megirt encyklikában az egész keresztény világ előtt megvédje a kath. hit alapjait és védőműveit az agnosticizmus és zoltott kritizmus által való aláaknázás ellen. S bár az ezen encyklikában, a modern tévhitökkel szemben használt elítélő kifejezések tán kissé erősebbek a szokottnál, de nem lehetnek föltűnők az előtt, ki egyrészt tudja, mint szűkölködött minden eredmény nélkül Szentséges Atyánknak valók szemben eddig alkalmazott összes jósa, engedékenysége és kímélete s másrészt megérti, hogy miről is van szó tulajdonképpen, mikor a Pápa szavai szerint „securim iam non ad ramus surculasque ponunt, sed ad radicem ipsam, fidem nimirum fideique fibras altissimas.”

Míg csak egyes galyakat, kisebb ágacskákat tördeltek le az egyház terebélyes fájáról, ez — bár érezte a csorbát, mely szépségén esett, de — türt és hallgatott s megvigasztalta magát azzal, hogy a levágott galyak helyében majd új, tán még erősebb hajtás fakad. S ha itt ott csaldódnia kellett is, seba! Az egyház mindig kész feláldozni minden szépséget, külsőséget, a lényegért!

Ne vádolja az egyházat senki azzal, hogy nem tud vagy nem akar alkalmazkodni a modern igényekhez, a változott viszonyokhoz! Ha valaki szivesebben jár olyan templomba, melynek falát a régi — ájtatosságot lehelő freskók helyett a modern festőművészet secessionista képei díszítik s ahol a katakombákra emlékeztető egyszerű viaszgyertyák helyett a villany fénye mellett ájtatoskodhatik, az egyház nem helyezkedik szembe a modern ember kívánalmáinak. Ha valakit könnyebben hangol áhítatra (?) a profán akkordokkal kevert zene dallama, mint az egyház részére előirt komoly s egyedül megfelelő gregorián ének, látjuk, — tapasztaljuk, hogy az egyház — dacára a Motu proprio nak, itt is el tudja mondani: „tolerari posse!” S ha a XX ik század kulturemberének tán derogál a mi jó Istenünket továbbra is olyan atyai jószágot sugárzó becsületes nagy kék szemekkel és hosszú fehér szakállal érzékítenie meg, mint azt a letűnt

val, meg egy foghíjas, gyanus tisztasága fésűvel. A műhelyt a félszerben rendezik be. Az idősebb sovány egy hordón ül; a Bibor fiu egy darab tükröt is hozott, de leejtette és most már teljesen apróra tört. Nem baj. Minek is van az. A két bajtárs az ajtóhoz támaszkodva nézi a munkát.

Csitt-csatt, fűrgén működik az olló, a Bibor fiu mohón pislog a habosok felé — de csak akkor fogja megkapti, ha befejezte a munkát. Annál jobban siet hát és a hosszú, gubbanos hajfűrtök tűnének is egymásután. A két fiu az ajtóban nyugtalanankodni kezd, olyan furcsa az nyírtott fej; egyes helyeken egészen átcsillan a bőr. Talán betűtötte egyszer a fejét. Persze attól lesz! Aztán ők kerülnek sorra. A nagyobbik soványnak már élesebb a szeme. Hamar észre veszi, hogy az olló nem jár egyenes utakon. Es már hallott valamit a grádcisos nyírásról... kellemetlen érzések háborgatják, segíteni azonban már késő, mert azoknak is meg muszáj nyíratozni. A Bibor fiu büszkén szemléli a munkáját; a fiuk tégranyit szemekkel néznek egymásra. Mindegyik várja, hogy a másik mondjon valamit — de egyik sem szól semmit, csak mélyen a fülükbe huzzák a sapkát. Megköszönik a Bibor fiunak és az iskola felé bandukolnak. Az iskola kapunál aztán az idősebb sovány meg nem állhatja.

— Nem valami szépen nyírt árn!

— Bizony nem — mormogja a másik kettő és mintha elszontyolodtak volna. Odabenn nem veszik le a sapkát — csak amikor már bejön a tánár ur. Az imádság alatt a tánár ur szeme, mint a nyárs: egyenesen a kisebbik sovány fejére szögződött és alig hogy az Ament elmondták, oda is fordul:

— Hol nyíratoztatok ti?

— A Bibor borbélynál! — mondja az egyik merészen.

— Takarodjatok vissza azonnal és mondjátok meg neki, hogy nyírjon meg tisztességesen.

Mit volt mit tenni, visszakullogtak a Bibor udvarába. Előhívták a fiut, hogy reparálja ki a csorbákat.

A Bibor fiu aztán nyírt-nyírt szorgalmasan — és mindig több folt támadt a fejeken. Most már csak egyes hajcsomócskák jeleztek a fűrtök helyét, a munka nem volt tökéletes... sőt, talán még rosszabb volt mint előbb, de a Bibor fiu kijelentette, hogy ő azért a sűteményért a Ponzius Pilátust se nyírja estig! — Es elment az ollóval, meg a foghíjas fésűvel.

A fiuk újra visszakerültek az iskolába. A tanár gondosan megnézte a fejüket és aztán műértelelemmel mondta:

— Titeket nem borbély nyírt, haszontalan fráterek!

— De kérem Bibor borbély... erősgitgette a kisebbik sovány. A gömböcnek már inába szállt a bátorsága és odasugta az idősebb soványnak:

— Mondjunk meg mindent, az lesz a legjobb!

— De amabban most már felébredt a dac és nem mondott meg semmit. A tánár ur ez alatt már kitalált valamit.

— Pálinkás! — mondotta az első tanuló — elmegy ezzel a három fiuval a Bibor borbélyhoz és megkérdezed, ő nyírta-e meg őket! — Mehettek!

Es azok elmentek. Dacosan, elszántan, Lesz,

ami lesz. Az első tanuló pedig egyenesen a borbély felé igyekezett. Furcsa fiu volt ez az első tanuló; nem volt se vézna, se sápadt, se görbe hátú; nem viselt pápaszemet és nem vágott komoly ábrázatot, mint az első tanuló szoktak. Erős piros poszgas, mindig jókedvű fiu volt, akinek a modorából, viselkedéséből épen nem látszott, hogy ötvenkilenc fiu között ő az első.

A kisebbik sovány megbökte a könyökével a bátyját: Hagyjátok, majd én beszélek! Jól a fejükre húzák a sapkát és a kisebb sovány lépett be elsőnek az ajtón.

— Ugy-e Bibor ur, maga szokott minket nyírni?

Bibor ur épen a színházi sugó tuskéin csorbította a borotváját — oda se nézett, hát csak úgy feltele:

— Én hát...

— Hallod! — mondta diadalmasan, a kisebbik sovány és tuszkolta kifelé az ő barátjukat, az első tanulót.

— Igen, azt mondta a Bibor, hogy ő szokta nyírni ezeket a fiukat! — jelentette az első tanuló. A tánár ur megcsóválta a fejét és azt mondta, hogy majd megkérdezi azt ő is.

Meg is kérdezte és mosolygott a tánár ur.

— A kis gazemberek! — mormolta és igen jóízűen nevetett magában a furfangon. Régi szép időkre gondolt, ugy-e kedves tánár ur?

De azért megbüntette a gyerekeket.

Kovács Jenő.

századok keresztényei szokták, hanem a két szem fölött monokliát s. a hosszú szakál helyett csak egy divatos angolbajszot rajzol az ő lelki szemei elé, az egyház még mindig nem fogja kimondani az „anathema”-t, ha tán tiltakozik is ezen — sokszor valkban minden komolyságot nélkülöző — ujitások ellen. S. a tiltakozáshoz az egyház minden híjának csatlakoznia kell! Amint XI. Benedek pápa nem akarta megismerni saját édes anyját, mikor ez az ő állásához nem illő cifra uri ruhában jelentkezett nála, úgy, a modernisták izlése szerint fölcicomázott egyháza nekünk is azt kell mondanunk: „Nem! Ez nem a mi édes Anyánk!” A mi anyánk egy komoly, tisztességes, tekintélyt sugárzó és szeretet követelő egyszerű matrona volt, nem ily hiu piperkóc! *S ugyan ki szeretné saját édes anyját, kinek már rég felőtt gyermekei vannak, még mindig egyedül az ifju kort megillető öltözékben látni?!*

Engedett az egyház ünnepeiből, enyhítette a bójt szigorát, ha vissza még nem is vonta, de hallgatagon már teljesen hatályon kívül helyezte igen sok tekintetben a régi disciplinát, s kész még tovább menni az engedékenység legtavolabbi határáig, inkább minden ékességétől megfosztva áll oda a nagy világ elé, semhogy tan hozzá nem illő hiu cafrangokkal ékesítve tetszegtől vádolhassák, vagy hogy külsőségek miatt feláldozza a lényegét.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

A Fejérmegyei Napló telefon száma 208.

✦ **Egyházmegyei hírek.** *Szentiványi*

Károly bodajki plebános a katolikus egyesületek országos szövetségének igazgatója, a kath. népszövetség vezérigazgatója plebániájáról lemondott. A megyéspüspök a lemondást elfogadta s a plebánia ideiglenes vezetésével *Asztányi* Béla dunapentelei segédlelkészét bízta meg. — *Debrecenyi* Gyula felsővárosi segédlelkész helyettesítésére ideiglenesen, betegsége tartamára a megyéspüspök *Polyonyi* Imre isztiméri segédlelkészét küldte ki.

— **Kinevezés.** Koronczay József dr. orvost a Szent György-kórház tb. osztályos főorvosává nevezték ki a főispán.

— **Az új városi mérnök.** A lemondott Vargha Elemér városi mérnök helyére Csik Kálmán okleveles mérnököt nevezték ki a főispán.

— **Az oltáregylet** Felhívja főt. urak figyelmét, kik templomuk számára egyházi szereplőket óhajtanak az oltáregylettől, hogy kérvényeiket legkésőbb november 20-ig Szőgyényi Marich Julia elnökőnek a múltóságához szíveskedjenek beküldeni, mert későbbi megkeresések figyelembe nem vehetők.

— **Fehér koporsók.** Két megdöbbentő gyászestéről értesülünk, a melyek mindegyike megyénk köztisztviselőiben álló családját borította gyászba. Az egyik Varga Zsigmond dr. nyug. megyei főorvos családját érte, a ki e hó 2-án fiát, böszörményi Varga Bélát, a budapesti Rigler papírnemű gyár tisztviselőjét vesztette el 23 éves korában.

A másik Hatos Jánosnak, József kir. herceg alcsubi uradalma udvari főkörtészének családját érte. Leányukat Hatos Micit, a ki szépségével és kedves szellemességével mindenkit elbajolt, 20 éves korában megtámadta a szörnyű ellenség, a tüdővész s hasztalan volt az orvosi tudomány, a szülői szeretet, a kór rövid idő alatt letörte a hervadó virágot. Temetése e hó 3-án folyt le óriási részvét mellett.

— **Adomány és hagyomány.** Dr. Károlyfy Nándorné Öngyűsége 50 koronát adományozott az oltáregyletnek azon szándékkal, hogy valamely szegény templom számára kehely vetessék. Isteben boldogult Polczér Erzsébet Urhölgy, Öngyűsége pedig ugyancsak az Oltáregylet céljaira 100 koronát hagyományozott. Ugy a kegyes adományért, mint hagyományért hálás köszönetet mond az Oltáregylet.

— **Széchenyi azösvetség Bicsken.** Vasárnap a Széchenyi szövetség három tagja dr. Schandl Burcs Endre és Gaál István fognak lerándulni Bicskére s a fejérm. irod. és közműv. egyesület előadásán felolvasást taratnak változatos műsor keretében.

— **Tájékoztató.** Lapunk volt az első, amely a villámvilágítás visszafizetéséről szólva; rámutatott a közönség érdekeire. Cikkünk nyomán többen hozzászóltak a villámvilágítás mizériáihoz s több ambícióval, mint tudással bírják a villámvilágítást. Vannak, akik a városi ellenőrzésben keresik a hibát s kijelentik, hogy a közönség érdekei nem találhatnak elégséges védelemre. Ezeknek tisztelettel megjegyezzük:

1) a város által alkalmazott villámosságai szakértő a város közvilágítását és nem a magánfelek világítását van hivatva ellenőrizni. Amint a főmérnök is csak arra vállalt kötelezettséget, hogy a város és nem a magánfelek érdekeit szolgálja.

2) a város szakértője a nála levő pontos műszerek segítségével éjjel-nappal ellenőrzi, hogy a villámárváratul: szolgáltat-e kellő mennyiségű áramot úgy a városnak, valamint a magánfeleknek is — ugyanazon vezetékkel szolgálván mind a városnak, mind pedig a magánfeleknek a szükséges áramot. Ez az ellenőrzés nem zárja ki azt, hogy a villámárváratulnál esetleg bajok és visszaélések ne forduljanak elő. Ezekre nézve a város szakértője a rendelkezésére álló megtorlásokkal él és megbünteti a társulatot. A társulat viszont a pénzbüntetés elkerülése céljából óvakodik a gyakori visszaélésektől és hibáktól.

3) a város szakértője — ámbar nincs kötelezve rá — szívesen áll rendelkezésére minden magánfélnek, aki őt a házában alkalmazott villámvilágítás esetleges hibáinak megfigyelésére felkéri. Mindentudó azonban ő se lénve, önmagától nem tudja és nem tudhatja, hogy kinek mi baja van a villámvilágításával.

4) esetleges félreértések elkerülése céljából még megjegyezzük azt, hogy a 6 és 4 filléres világítási díjak *állandó* számíthatnak. Vagyis a kinek lakásán az összes lámpák átlagos világítása túl van az 500 órán, 500 on felül nem 6, hanem 4 fillért fizet s ilyen esetben a társulatra visszafizetés kötelezettsége hárul.

— **Tisztújító közgyűlés.** A Fejérmegyei Széchenyi Szövetség f. hó 7-én d. u. 6 órakor tartja tisztújító közgyűlését, melyre a tagokat és érdeklődőket ezuton is meghívja az elnökség. A közgyűlés sorrendje: 1) Beszámoló, tartja Csima Jenő, a lelépő elnök. 2) A tisztikar és választmány lemondása és az új választás megejtése. — A tagok és érdeklődők minél számosabb megjelenését kéri az elnökség.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni!

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époly rózsás és viruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban.

— **Köszönetnyilvánítás.** A napokban felkértük egyházmegyénk főt. Papságát, hogy készülő új kápolnánk felszerelésében szíveskedjék kegyes adományokkal bennünket segíteni. Eddig az alább felsorolt adományok érkeztek be, amelyekért fogadják a szíves adakozók az Úr Jézus szent Szíve nevében, — akinek tiszteletére készült kápolnánk — hálás köszönetünket.

Scheirich Antal papneveldei aligazgató 40 k.; dr. Lakatos Frigyes tanulmányi felügyelő, dr. Vass József theol. tanár, igazgató, Csöngy Gyula esp. pleb. (Ádony), Steiner János plebános (Szigetújfalú) 20—20 k.; Schultz István plebános (Nagy-láng) 15 k.; K. J. plebános, Vadkerty József esp. pleb. (Szabadbattyán), Rácz Endre plebános (Csákvár), Kéri Ferenc plebános (Nagyperkátá) 10—10 k.; Pintér Ferenc helyi káplán (Aicsút), Weicher Miklós plebános (Törökbalint), K. Horváth István belv. esp. plebános, Krasztina Lajos káplán, Kaiser Károly plebános (Solymár), Töke István káplán (Törökbalint), Tétry József esp. pleb. (Nagy-tétény), Günczöl Antal plebános (Rácalmás), Fersich János plebános (Martonvásár), Braun Gyula és Stermeczyk Vincze káplánok (Budafok), Horváth József káplán (Nagyperkátá) 5—5 k.; dr. Vargha Damján főgimn. tanár, Fojtik János plebános (Bia), Krécsy Károly plebános (Lovasbény) 4—4 k.; Hodor István káplán (Kálóz), Hufnágel Ferenc káplán (Etyek), Kekk Ernő káplán (Rácalmás) 3—3 k.; Répászy Ferenc Szt. György kórh. lelkész, Pelozner Mihály plebános (Tárnok), Ásványi Béla káplán (Dunapentele), Bilkei Ferenc hitoktató, Knitlhoffer István káplán, Dornis István hitoktató, F. Gy. plebános 2—2 k.; Váent József sekrestyés 1 k. Összesen 270 k. Hálás tisztelettel: *A szefehérvári névrendékpapság.*

— **Népszövetségi gyűlés.** A bicskei kath. népszövetség vasárnap 4 órakor a kath. körtermében gyűlést tart. Baranyay Lajos igazgató fog tartani beszédet.

— **Mentők munkája.** Október hóban a mentő egyesület első segítségét nyújtott 60 alkalommal a következő eseteknél: Sűrűléseknél 44. Belső bajoknál 11. Egyéb bajoknál 2. Öngyilkosságnál 3 esetben. Ezen kívül igénybe vettett 13 alkalommal és pedig: Betegek szállításánál 8. Elmebeteg szállításánál 1. Vaklármánál 2. Mogyórság 29 esetben alkalmaztatott: Színházban 2. Tüzesetnél 1. Tömeges balesetnél. 0 Egyéb helyütt 3. Tanóra 11. Fertőtlenítésnél 12 eset 1908 évi október havi összműködés 102 esetben. Az 1908 évben 1194 esetben; fennállása (188) óta 6537 esetben működött közre.

Esküdtszéki tárgyalások.

III. nap. Szándékos emberölés.

Alt Jenő szabósegéd ügyét tárgyalta a tegnapi esküdtszék, aki mint annak idején részletesen foglalkoztunk vele két szurással halálosan megsebesítette Jäger Bélát, helybeli szabómestert, akinek segédként volt régebben alkalmazva. Alt Jenő személyes boszúvágyból követte el a gyilkosságot. Jäger t. i. folytonosan ingerkedvén vele „vörös”-nek csufolta, ami természetesen kérihetetlen elfojtott boszúvágyat ébresztett szívében. Jäger folytonos üldözése ma jobban felszította elkeseredését, hogy tetlegesen vesz magának elégtételt. Junius 29-én magához vette barátját, Brotschall Ambrus, akivel együtt rálestek Jäger Bélára s megverték őt. A dulakodás hevében kést ríntot Alt Jenő s két halálos szurást ejtett Jäger Bélán, aki szíven találva néhány perc múlva kiszenvédett.

Az esküdtszék Alt Jenő büntének tárgyalására a következőképpen alakult: Tömör József elnök. Szavazóbirák: Balog Ferenc, Rhuz Gyula. Ügyész Hajtsék Gyula. A vádlottat dr. Kenessey Gyula védte. Az esküdtek Tóth István, Vitzlinger Alajos, Forstner Lajos, Hóra István, Basch Adolf, Boda Sándor, Hirtling Pál, Arany András, Knitt'el-hoffer János, Richter József, Márkus Miksa, Kommer Gyula. Pótesküdték: Havranek Lajos és Bruszt Ármán.

A vádlott beismerte bűnét, mentésére csak azt hozta fel, hogy Jäger Béla folytonos ingerlésére elégtette ki. boszú végyát.

A beidézett négy tanu a gyilkosság körülményeiben elentégen vallott. A tárgyalás a késő esti órákba is belejutott.

Az esküdtek verdiktje alapján 6 évi fegyházra ítélte Alt Jenőt az esküdtszék.

IV. nap.

A mai esküdtszéki tárgyalás, mely a halál okozó súlyos sértéssel vádolt Kaiser Katalin sártszentmiklósi lány bűnügyeivel foglalkozott, felmentéssel végződött.

— **Vásár Pátkának.** A pátkai községi előjáróság értesítése szerint a kereskedelmi miniszter 3 országos vásárt engedélyezett. Az első országos állatvásár 1908. évi november 16-án hétfőn fog megtartatni, melyre vérszentes helyről mindennemű állat felhajtható. Az 1909. évi vásárok az alábbi napokon tartatnak. 1. 1909. május 10-2. július 19. 3. november 15-én mindig hétfői napon. Vasut állomás helyben.

— **Fülmentés az adó alól.** A belügyminiszter tegnap értesítette Fejérmegyt, hogy nemcsak az állami tisztviselőket, hanem a vármegye alkalmazásában levő tisztviselőket is felmenti a törvényhatósági- és utadó fizetése alól. A belügyminiszter egyben intézkedett, hogy a befizetett adót öt évre visszamenőleg fizessék ki az utaláp terhére.

— **Dr. Kárnik József** egyet. orvostudor, belgyógyász, gyermekorvos, szemész, nőorvos (rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 1—3-ig) lakását Budai-ut 22. sz. alá (I. em., a budai-úti patika mellé) helyezte át. (Telefonszám 175.)

— **A fősvény asszony.** Pátkai Lajos mányi gazda meglehetősen tékozlta kis keresményét. A kasszát aztán az asszony vette kézhez, hogy megszorítsa a férj tékozló hajlamait, úgy, hogy még pálinkára valót sem adott ki neki. Ez okból történt, hogy hevesen összekocantak, minek a feleség súlyos sebasúlása lett a vége.

— **Áruló nyomok.** Botka Vilmos váli ügyvédnek a multkoriban ellopták az ekéjét. A tolvajlás helyétől nyomok vezettek Keresztes József lakásához, erről aztán felfedezték a tolvajt.

— **Tűz Tabajdon.** Folyó hó november 2-án d. u. 5 és 7 óra között nagy tűz pusztított Tabajd községben. Még eddig ismeretlen okból kigyulladt Muhr Ferenc kőműves-mester háza s dacára az oltási munkálatoknak legett. A tűz oltására a községbeli tűzoltóságon kívül az alsóúti tűzoltók is megjelentek, akik derekas munka árán megakadályozták a tüzet továbbterjedésében. A szomszéd K. Pápai János félszerét is felemésztették a lángok. Muhr Ferenc 904 korona kárt szenvedett.

— **Titokzatos eset.** Buvári Mikály váli gazda az egyik éjjel arra ébredt fel, hogy valaki járkál padlásán. Rosszat sejtve a csendőröknek jelentette fel a titokzatos esetet, akik rendszeres kutatás után a következőkben adták a tényállást: a padlásán járó Szabó András legény volt, aki alaposan beszerezett állapotban maga sem tudta, hogy került a padlásra.

Táncoktatási jelentés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy f. hó 14-én a volt kereskedelmi akadémia tornatermében (Kossuth-utca)

állandó táncanfolyamot nyitok.

A nagyérdemű közönség évek hosszu során át előnyösen ismeri működésemet, ezuttal is kérem kegyes pártfogását.

Diákok részére a táncoktatás elutján 5—7-ig, felnőttek részére este 8—10-ig.

Gentri bostont iskolámban táncanfolyamon kívül különórakban tetszés szerinti időben tanítok.

Beiratkozni lehet Krausz Verona dohánytözsdejében és a tánciskola helyiségében.

Kiváló tisztelettel
Bauer Antal.

— **Szökött feleség.** Muskovics József érdi lakos felesége megszökött. Emléklül magával vitte férjének nagymenyiségű buzáját. A férj és a csendőrség keresi.

— **Szívzselhődés.** Özv. Fehér Jánosné pátkai asszonyt az utcán szívzselhődés érte. Összesített s az esésben súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a Szent-György-kórházba.

— **Szerencsétlenség.** Csuti István szabad-batyáni gazda az abai országuton oly szerencsétlenül esett le kocsijáról, hogy teljesen összetörtte magát. A kórházban ápolják.

— **Tolvajlás.** Fekete Ferenc az Otthon kávéház főpincéretől egy ezüst szivartárcát, 1 sárga bórpenzárát, egy perselyt, és egy tula órát ismeretlen tettes elloptat. A gyaru Schidt Andrássa, a kávéház elbocsátott tüzelőgyére áruul.

— **Tűz a főispán birtokán.** Széchenyi Viktor gróf sárpentelei gazdaságában levő fenyő erdő a mult hó 18 án ismeretlen okokból kigyullt s 400 koronára rugó kár esett benne. A csendőri nyomozás azóta állandóan folyamatban volt s csak most sikerült a tettesek személyei megállapítani. A tüzet Salla József, T. Szabó József és Csete János 17—18 éves sárszentmihályi legénykéek okozták vigyázatlanságból. A bíróság folyamatba tette ellenök a törvényes eljárást.

— **Koosíosszeütközés.** Kántor József főeny-pusztai kocsis a Városházterem nekijáított Marschall Nándor hentes kocsijának és anak hátsó részét összetörte.

— **Tűz.** Ercsi községhez tartozó Göböl járáspusztán legett egy szalmakazal, leégése által Wimpflén Szigfrid gróf szenvedett 1800 korona kárt.

— **Öngyilkosság.** Kulifai Mihály 60 éves rác-utcai lakos, cserepes tegnap éjjel öngyilkossági szándékból hasba szurta magát. Súlyos sebesülés után megbánta öngyilkosságát s másnap teggel be akart menni a Szent György-kórházba, hogy gyógykezelés alá vesse magát. Utiközben azonban elesett s egy ideig vérbe fektűt az utcán. A járókelők figyelmeztették reá a mentőket, akik beszállították a Szent-György-kórházba. A rendőrség kihallgatta öngyilkosságának oka után tudakozódván. Öreg, elhagyott életét akarta eldobni magától. Azt mondja gyermekei nem gondoskodtak róla, öreg napjaira teljcsen magára maradt az élet bajaiban, nehézségeiben.

SZINHÁZ.

Kedd, nov. 3.

Tatárjárás. Ismét egy oly darab, amely megérdemli, hogy egy tucat telt házat lásson azokból, akik a napközi szomorúság és gondok után igazán kedvükre kikacagni akarják magukat. Operett levén, ne várjon senki művészi tartalmat, lélektani problémák taglalását. Mindennapi történet: a szerelem. Lörentey (Inke) főhadnagy szerelmes Riza bárónéba (Borbély Lili), az viszont. De vagyoni kalamitás miatt, amely folytán a főhadnagyot kilicittáltak ősei hajlékából Lörenteynek elég oka van annak a megfogadására, hogy régi szerelmének illetőleg ősei hajlékának küszöbét többé át ne lépje. Aztán jön a hadgyakorlat, vagyis a Tatárjárás. Lörentey ott táboroz a többi katonával Riza báróné kastélya körül, de nem veszi igénybe annak vendégszeretetét. A báróné fut utána, könyörög neki, nagy mulatságot rendez a tisztiek tiszteletére, mind azért, hogy Inket becsalja. Nem sikerül. Végre cselhez folyamodik, amely sikerül. A főhadnagy mulat eszeveszettül, a közben azonban jön az ellenség, körülfogja a sereget. A mulatság persze a főhadnagy kard-

bojijába kerülne, ha az öreg tábornok (Kovács) nem hinné azt, hogy a főhadnagy az ő lányának a jegyese. Ezért egy óriási dörgedelem után megbocsát a főhadnagynak, sőt kimentti annak bollaát. Riza és Lörentey persze egymáséi lesznek. Egy pár édes, józsu nőtan kívül, amelyek közül a cipi-cupi csattanóságt már megszerte dalolják is, az egész darab tele van kisebb-nagyobb jelenettel, amelyeken a közönség halálra kacagja magát. A kellemetlen vallási viszonyok közt élő tartalékos hadnagy, aki folyton az elvesztett kardját keresi, Bátorinak egyik mesés alakítása, Kovács szerepe a tábornoki alhangon eldörgött fürmedvények árja, nem tart tovább öt percnél, de egy órára való jókedvet szerez. Inke egészen jól megállta helyét terjedelmes szerepében. Borbély Lili játékaiban több természetességet, több mélységet várnánk, nagyon is változatos szerepében mintha minden mosolya, minden fájdalma félig megfagyna, mire ajkáig ér. Talán legjobbak voltak a Treszkával (Sinkó) a társaság bájos naivájával való páros sűrő jelenetei.

A közönség mind a két estén, kedden is, szerdán is jóformán telt házat csinált a Tatárjárásnak, pompásan mulatott s lehetőleg megfogadta, hogy ha kétszer nem, legalább háromszor még megnézi a Tatárjárást.

A főtisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Fejérmegyei Főtisztelendő papságot, hogy az összes **egyházi és tanügyi nyomtatványok** egyházmegyénkben előírt szöveggel ráktárunkon készen állanak és így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával a legolcsóbb árak mellett szállíthatjuk.

Továbbá ajánljuk

Nyomdai intézetünket

mindennemű könyvnyomdai munkák művek, rüpiratok, folyóiratok, zárszámadások, évi jelentések kimutatások, körlevelek, hirdetmények, falragaszok, levélpapírok, borítékok, stb. elkészítésére izléses kivitelben, olcsó árak mellett.

Ki nyomtatványszükségletét nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek saját útján való terjesztését is elő segíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Székesfehérvár, 1908. szeptember hó.

Egyházmegyei könyvnyomda.

SCHMÖLTZ LASZLÓ

CIM-, CIMER-, SZOBAFESTŐ- és MÁZOLÓ

S Z É K E S F E H É R V Á R, V Á S Á R T É R 1 7. S Z Á M.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.

Ugyanott egy jó házból való flu tanulóknak felvétetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.